

gezegd wordt dat dit recht van exue geïnd werd door de raadslieden, is dit, gezien hun bemoeienis met de toelating van poorters, vrijwel zeker.

3. Handhaving van de openbare orde

Een groot aantal keuren heeft betrekking op de handhaving van de openbare orde. Een belangrijk onderdeel hiervan was de handhaving van de stadsvrede. Deze moest voorkomen dat een geschil tussen inwoners of tussen inwoners en vreemdelingen naar believen kon worden uitgevochten. Een dergelijk geschil kon door het opleggen van een 'vrede' worden opgeschort, totdat het gerecht hierover een uitspraak had gedaan of totdat er een verzoening tussen de strijdende partijen was bereikt. Het opleggen van een vrede was geen exclusief recht van leden van het stadsbestuur. Volgens het stadsrecht van 1340 waren behalve de baljuw, de schout, de schepenen en de raadslieden, ook grafelijke dienaren of dienaren van de baljuw hiertoe gerechtigd²⁷²). In het oudste keurboek wordt aan de schout, alle leden en oud-leden van het stadsbestuur, de stadsbode, de bode van de graaf, de stadsknecht, de stadssecretaris, de secretaris van de heemraad en alle welgeboren mannen het recht toegekend een vrede op te leggen. Dit recht gold ook voor een waard, in wiens herberg een twist uitbrak. Deze was daarna verplicht dit te melden aan de schout of aan één van de raadslieden²⁷³).

De handhaving van de stadsvrede werd bevorderd door beperkingen ten aanzien van het dragen van wapens. Als criterium voor het al dan niet toelaatbaar zijn van een wapen, was vastgesteld dat een wapen, waarvan de punt door het ijzer, dat voor het raadhuis hing, heen kon steken, verboden was. Het dragen van alle andere wapens was toegestaan. Deze bepaling gold zowel voor poorters als voor vreemdelingen²⁷⁴). Enigszins in tegenspraak hiermee is de bepaling dat verboden wapens, zoals knotsen, of andere wapens niet op straat of in taveernen gedragen mogen worden, waarbij een uitzondering wordt gemaakt voor binnenkomende en vertrekkende reizigers²⁷⁵).

Het gebruik van wapens werd door de overheid streng bestraft. Het trekken van enig wapen werd beboet met twaalf pond of een jaar verbanning uit de stad, op straffe van verlies van de rechterhand²⁷⁶). Wanneer men werkelijk toesloeg, zodat een tegenstander tot bloedens toe verwond werd, moest men 24 pond betalen of werd men voor twee jaar uit de stad verbannen, ook op straffe van verlies van de rechterhand²⁷⁷). Zowel bij het trekken van wapens als bij het